

Вівчар О. І.,
*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний університет*

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК СПОСІБ ПРОПАГАНДИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ

Інформаційну війну слід розглядати як навмисне злочинне діяння, скоєне державою-агресором, спрямоване на поширення дезінформації, підриг громадського духу. Держава-агресор веде інформаційну війну шляхом хакерських атак, проникнення в національні системи життєзабезпечення та оборонні можливості, дискредитації політичних лідерів та збройних сил, а також проведення стратегічних, кризових та оперативних інформаційно-психологічних спеціальних операцій на територіях, що є ціллю інформаційної або гібридної агресії.

Слід відзначити, що інформаційна війна розгортається на чотирьох рівнях через пропаганду: індивідуальний рівень; територіальний (регіональний); національний рівень; та глобальний рівень. Основними характеристиками методів пропаганди в інформаційній війні варто ідентифікувати як: інтерпретованість інформації, емоційний вплив інформації, бінарну класифікацію інформації, опору на стереотипи цільової аудиторії, цінності та потреби, врахування соціального контексту та апеляції до влади. Пропагандистські повідомлення завжди несуть ідеологічну упередженість та містять оцінки певних соціальних явищ. Активно використовуються технології з деструктивним впливом на суспільну свідомість.

Як показала сучасна вітчизняна та міжнародна практика, контроль національної безпеки та інформаційної сфери є таким же важливим, як забезпечення сучасною зброєю та підготовка бойових сил. Старші покоління, які пережили епоху агресії, загалом менш схильні до ворожої пропаганди, оскільки мають життєвий досвід та сімейні історичні спогади. Ще один спосіб боротьби з впливом деструктивної пропаганди – підвищення обізнаності громадськості та медіаграмотності, що допоможе оптимізувати інформаційну безпеку для окремих осіб та суспільства [1].

Слід зазначити, що сьогодні у війні використовуються щонайменше два інструменти – зброя та інформація. Інформація впливає на формування нашого світогляду та може бути нав'язана ззовні; все, що людина сприймає на інформаційному рівні, згодом впливатиме на її поведінку та дії.

На умовах кризи на інформаційну безпеку та нестабільність сучасного суспільства мають особливий вплив політичної пропаганди на суспільну

свідомість та поведінку, яка є дедалі помітнішим. В епоху соціалізації та інформаційних технологій пропаганда ігнорує національні кордони та бар'єри, використовуючи передові інформаційні технології та методи поширення. Пропагандистські повідомлення поширюються через телевізійні та радіоновини, урядові звіти, наукові та псевдонаукові звіти, політичні, економічні та інші дослідницькі результати, а також різні медіа, новини, творчі та спортивні заходи. Часто пропаганда використовується для зміни ідентичності людей, такої як політична, соціальна, культурна та особиста. Погляди, ставлення, цінності та мотивація членів релігійних, етнічних, культурних та інших великих соціальних груп можуть зазнавати впливу пропаганди. З цією метою пропагандисти використовують широкий спектр творчої мови, образотворчого мистецтва та гейміфікації [3].

Доведено, що інформаційна війна – це низка організаційних механізмів та дій, спрямованих на управління та використання інформації для отримання бойової переваги. Ключовим фактором у розвитку гібридної інформаційної війни є глобалізація, яка дозволяє одночасно використовувати різні форми боротьби у військових цілях, такі як кіберпросторове протистояння, економічні санкції та інформаційна війна – методи, які раніше були неможливі. Розвиток глобалізації створив сприятливі умови для ведення гібридної війни. Гібридна війна характеризується своїм мультимодальним характером, використовуючи різні тактики тиску, включаючи інформаційний, економічний, політичний та психологічний вплив. Крім того, дезінформація, введення в оману, економічні блокади та підрив авторитету державних органів також є поширеними методами. На законодавчому рівні контрпропагандистські операції є частиною законодавчої та нормативно-правової системи забезпечення призначеної для вирішення питань інформаційної та кібербезпеки, інформаційної політики та інших пов'язаних з ними питань з метою запобігання та боротьби з деструктивним впливом у кіберпросторі та загальної національної безпеки [2].

Отже, інформаційна війна тісно пов'язана як з пропагандою так і з контрпропагандою. Вони досягають цього через інформаційний вплив на громадянську свідомість, прагнучи змінити світогляд, системи цінностей та моделі поведінки, розмивати культурні, моральні та духовні цінності, нав'язувати чужі культури, а також впроваджувати та підробляти інформацію.

Список використаних джерел:

1. Васильєва Н. В. Пропаганда як складова інформаційно-комунікативної політики і загроза національній безпеці. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. №. 2. С. 34-41.

2. Вівчар О. І. Теоретичні аспекти безпекознавства в умовах підприємств (фундаментальні загрози в сучасному соціогуманітарному просторі. Соціально-економічні проблеми і держава. Тернопіль, 2017. Вип. (1) 16. С. 24-31. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17voissp.pdf>

3. Ziailyk M. *Practical basis of the organizational and legal contexts of ensuring cooperative security: current realities and main threats. Modeling the development of the economic systems : Scientific journal.* (2023). № 2. P. 8–12.

Вівчар В. П.,
доктор філософії з економіки,
Західноукраїнський національний університет

БЕЗПЕКОВИЙ БАЗИС ІДЕНТИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТА ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Слід зазначити, що за сучасних умов виробничо-господарська діяльність суб'єктів логістики не позбавлена ризиків. Оцінка ризиків повинна контролюватися в межах максимально допустимих меж. З практичної точки зору, існують різні методи оцінки ринкового ризику. Тому суб'єктам логістичної діяльності необхідно адаптуватися до будь-яких викликів та ефективно коригувати свої операційні стратегії з точки зору вдосконалення логістичної системи.

На основі існуючих досліджень встановлено, що головною метою управління безпекою суб'єктів логістичної діяльності є протидія різноманітних викликів в умовах воєнного стану. Тому постійному вдосконаленню діяльності з управління ризиками слід приділяти особливу увагу. Управління ризиками суб'єктів логістичної діяльності стосується процесу прийняття рішень та застосування заходів для забезпечення мінімізації ризиків [1, с. 88].

Вважаємо, що ризик управління безпекою суб'єктів логістичної діяльності слід розуміти як низку економічних, організаційних та технічних засобів, спрямованих на визначення типу, факторів та джерел ризику, оцінку ризику, розробку та впровадження заходів для зниження рівня ризику та запобігання потенційним негативним наслідкам, а також врахування факторів впливу зовнішнього середовища, таких як конкуренти, постачальники, рішення влади, громадська думка, ринкові умови та відсутність достатньої відповідної інформації.

Більшість суб'єктів логістичної діяльності досягають економічної вигоди та підвищують конкурентоспроможність, займаючись інноваційною діяльністю пов'язаною з ризиками. Ця модель чітко відображає головну мету управління